

POSUDEK VEDOUcí DIPLOMOVÉ PRÁCE

Michala Tobrmana

TRANSFORMACE LOKÁLNĚ UKOTVENÉ KOMUNITY V ČASE: VLIV FACEBOOKU NA UDRŽOVÁNÍ VZTAHŮ

Univerzita Karlova
Přírodovědecká fakulta
Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

Diplomová práce Michala Tobrmana se věnuje problematice vývoje komunitních vazeb v městském prostředí. Hlavním cílem práce je analyzovat vývoj původně lokálně ukotvené komunity spolužáků ze základní školy v Praze 2 a diskutovat vliv Facebooku na povahu těchto vazeb. Jako výzkumnou metodu autor používá dotazníkové šetření, řízené rozhovory a analýzu sociální sítě Facebook.

V úvodu práce autor jasně deklaruje hlavní výzkumný záměr a představuje strukturu práce. V následující kapitole se věnuje diskusi teoretických konceptů, které jsou z hlediska tématu práce a jejích cílů vhodně zvoleny. Autor ukazuje, že umí pracovat s relevantní českou i zahraniční literaturou, kterou řádně cituje. Vydařená je i druhá kapitola práce, která představuje tři jasně stanovené dílčí cíle a návazné výzkumné otázky. Na základě diskutované literatury jsou pak formulována očekávání. Protože se jedná o pro geografii nové téma, považuje autor za potřebné ve třetí kapitole popsat sociální síť Facebook a hlavní principy jejího fungování.

V následující kapitole, která je zpracována velmi pečlivě, je představena metodika výzkumu a zdroje dat a diskutovány problémy, se kterými se autor během šetření potýkal. Pozitivem dotazníkového šetření je poměrně vysoká návratnost dotazníků, která dovoluje společně s informacemi z řízených rozhovorů dobře analyzovat a interpretovat výsledky.

Stěžejní pátá kapitola odpovídá postupně na všechny položené výzkumné otázky. Tematicky jsou na sebe jednotlivé podkapitoly dobře navázány. Analýza informací získaných prostřednictvím různých použitých metod je provedena svědomitě a ukazuje zajímavé výsledky. K první podkapitole, v níž autor popisuje povahu současných vztahů mezi spolužáky, mám však jednu dílčí připomínku. Přestože v úvodu uvádí, že při analýze vztahů v sociální síti Facebook si je vědom jejich omezení, při popisu sítě vztahů mezi spolužáky možné disproporce mezi vazbami deklarovanými v síti Facebook a skutečností podrobněji nediskutuje. Není například možné, že v rámci širší sítě bývalých spolužáků existuje další úžeji propojená skupina přátel (kromě tří popisovaných), kterou se nepodařilo odhalit díky omezenému počtu spolužáků, se kterými byly provedeny řízené rozhovory?

V závěru práce se autor při shrnutí odpovědí na jednotlivé výzkumné otázky vrací zpět k diskusi teoretických konceptů a snaží se výsledky práce zasadit do širších souvislostí. Poněkud odlišný názor mám však na interpretaci konceptu *Community Question* a přístupů ke studiu komunity (*community lost*, *community saved* a *community liberated*). Podle mého názoru lze pomocí těchto přístupů hodnotit spíše vývoj komunity (bývalých) spolužáků v čase – od komunity dětí navštěvujících základní školu a udržujících každodenní těsné vazby (*community saved*) přes částečný rozpad komunity v době po odchodu na jiné školy (*community lost*) k současnému stavu vyznačujícím se zvýšenou komunikací prostřednictvím Facebooku, jež již není založená na společně obývaném prostoru (*community liberated*). Hodnocení jednotlivých skupin spolužáků a jejich zapojení do původní komunity vnímám jako problematické.

Práce je formálně a graficky na velmi dobré úrovni, bez většího množství překlepů a chyb. Text je logicky uspořádán do kapitol a vhodně doplněn tabulkovými a grafickými prvky. Rovněž ke stylistické a jazykové úrovni textu nemám připomínek. Text je čtivě napsaný a zejména v páté kapitole pěkně oživen citacemi respondentů. Z formálního hlediska tak je možné vytknout pouze drobnosti: někdy nevhodné umístění tabulky nebo grafického prvku daleko za textem, který jej popisuje (např. tabulka č. 6, grafy č. 5 a 8) a v několika málo případech nepřesné použití normy pro citaci publikace v seznamu literatury.

Pozitivně hodnotím výběr tématu: vliv internetu na charakter vazeb ve společnosti je aktuálně velmi diskutované téma. Přestože jde o dílčí případovou studii vývoje vztahů v jedné z mozaiky městských komunit a její výsledky nelze zevšeobecňovat, práce představuje jeden z prvotních hloubkových náhledů do problematiky a je hodnotná mj. z metodického hlediska. Inovativní je totiž pokus autora o použití sociální sítě Facebook jako nástroje pro studium komunitních vazeb (i když přiznává, že jde o nástroj omezený). Diplomová práce poskytuje rovněž cenný empirický materiál a celkově je dobrým přínosem do probíhající diskuse.

Přes drobné připomínky považuji předloženou diplomovou práci za velmi kvalitní a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze 14. 9. 2012

RNDr. Petra Špačková, Ph.D.
Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje